

# VOOR ONS LAND

Leden van de Staten Generaal,

Door de eeuwen heen zorgen boeren en tuinders voor ritme in onze samenleving. Voor ons land bewerken en beheren wij hét land. Het is dankzij de toewijding, inzet en soms standvastigheid van agrariërs dat wij met elkaar het Grote Verhaal van Nederland kunnen vertellen: een succesvol land dat de elementen heeft weten te bedwingen, dat zompig land om heeft weten te zetten tot één van de vruchtbaarste delta's ter wereld. Met een land- en tuinbouw die wereldwijd toonaangevend is, als laatste stabiele 'maakindustrie' van formaat in ons land. De meest duurzame agrarische sector ter wereld. Onze kennis over duurzame productie van gezond en genoeg voedsel zal de komende decennia ook elders in de wereld het verschil maken.

Agrarisch ondernemers zorgen voor gezond en duurzaam geproduceerd basisvoedsel op ons bord en voor fijn groen in ons leven. Wij bevorderen biodiversiteit, natuurbeheer, een vitale verbinding tussen platteland en stad, leven en beleven. Boeren en tuinders volgen het ritme van de natuur. Wij, Nederlanders, ervaren dat iedere dag aan die voedzame groenten en zuivel die we consumeren, aan die prachtige bloemen die van ons huis een thuis maken, aan fraaie bomen en planten in de tuin die ons blij maken, aan het eerlijke en heerlijke malse stuk vlees op de barbecue of grillplaat. Boeren en tuinders bieden onze samenleving plezier, vertier, maar ook zingeving: denk aan de ontwikkeling van de multifunctionele landbouw. Zeker in deze onzekere tijden zijn zorg en recreatie voor jong en oud in een natuurlijke omgeving heel belangrijk.

Onder 'nemen' verstaan wij geven; maar niet weggeven! Wij kunnen ons land niet weggeven voor een habbekrats. Wij geven onze beste krachten niet voor de dagkoersen van steeds wisselend beleid. Wij investeren niet om de generatie na ons op te zadelen met niet terug te verdienen investeringen, veroorzaakt door wurgend overheidsbeleid.

Wat we vragen van de politiek is om, net als wij ondernemers, te investeren in de lange termijn. Boeren en tuinders bouwen voort op hun voorgangers. Het zou van wijsheid en inzicht getuigen als politici en bewindslieden durven voort te bouwen op goed bedacht en breed gedragen beleid. Het is niet vruchtbaar om iedere vier jaar weer nieuw beleid te bedenken; beleid dat soms niet eens vier maanden houdbaar is.

Vergeet ook niet: agrarisch ondernemers investeren in veel meer dan alleen voedsel en planten. Als landschapsbouwers van het eerste uur bewaken wij de biodiversiteit in de natuur, beheren mede het water, wekken en slaan energie op: allemaal voor ons land.

Boeren en tuinders blijven investeren en verduurzamen, daar mag u op vertrouwen. Maar dan verwachten we wel wederkerigheid: een beloning die recht doet aan onze inspanningen en investeringen, internationaal een gelijk speelveld. Met een open oog voor de maatschappelijke oplossingen die boeren bieden en respect voor hun vakmanschap.

Natuurlijk, onze samenleving verandert. Boeren en tuinders zijn niet blind en snappen heel goed dat de buitenwereld soms anders naar agrarisch ondernemen kijkt. Blijvende maatschappelijke waardering moeten we verdienen door duidelijk uit te leggen wat we doen, hoe en voor wie. Iedere dag weer. Dat doen we graag, want het verhaal van boer en tuinder is het waard om verteld én gehoord te worden.

Deze transitie vergt niet alleen nieuwe inzichten van agrariërs, maar ook van u, dames en heren politici en bestuurders: in Den Haag, in de provinciehoofdsteden, in de gemeenten. Geef onze sector ruimte om die verandering zelf vorm te geven: op het gebied van voedsel, water, energie, plattelandsbeheer. Ambities, gevat in heldere doelen: prima! Maar verlos ons alsjeblieft van papieren werkelijkheden, projecties, wensdenken en regeltjesdrift. Dat valt niet in goede aarde. Oekazes zijn nimmer vruchtbaar.

Nederland is van oudsher een agrarisch land. Dat zijn we nog steeds: ja, zelfs in de Randstad, waar producten bij de boer nog steeds op fietsafstand kunnen worden gekocht. Een duurzame verbinding tussen stedelijke gebied en het platteland onderhouden is één van de grote uitdagingen voor deze en toekomstige generaties. Je moet van twee kanten komen om elkaar te ontmoeten.

Wij 'Boeren, tuinders en telers' steken onze hand naar u uit. Neemt u die aan: in het belang van ons land, in het belang van ons allemaal?

Namens 35.000 leden van LTO, hun gezinnen en talloze sympathisanten

